

Med våren kommer fåglarna och blommorna...

Ur: Skånes Scoutdistrikt av Nykterhets rörelsens scoutförbund och Eslövs Scoutkårsarkiv

Testa fågelquiz. Läs om vårfåglar och vårblommor

FÅGELTÄVLING

Här kommer det andra inslaget i den serie av jubileumstävlingar, som startade i förra numret. Den här gången gäller det att känna igen sex fåglar på de bilder och beskrivningar som lämnas. Dels skall man tala om vad fåglarna heter och dels hitta den rätta beskrivningen till varje fågel.

Fem förgyllda armband med världsflickscoutmärket som berlock delas ut till de fem först öppnade rätta svaren. Fyll i talongen på sid. 59 och skicka in den senast den 15 maj under adress: Treklövern, Box 7154, Stockholm 7. Märk kuvertet »Fågeltävlingen».

Fågel 1

Text A

Det finns tre olika arter av den här fågeln. Hela dagarna håller den till i luften och singlar snabbt fram och tillbaka på jakt efter mygg och insekter, som den skickligt fångar i flykten. Den art vi ser på bilden, har sin boplatz i klippväggar.

Fågel 2

Text B

En utomordentligt skicklig fiskare vars föda huvudsakligen består av fisk och kräftor. Den finns från Skåne till Lappland men rikligast kring de mellansvenska sjöarna. Låtet låter som ett nödrop men slår ibland över i ett starkt kacklande.

Text C

Den största och vanligaste av mesfåglarna. Är också en av de vanligaste gästerna vid fågelbord. Den är livlig och ofta trätgirig och jagar ibland bort andra fåglar från matbordet. Talgbitar tycker den om men äter även bröd och frön.

Text D

Med sin svarta, gråa och vita dräkt och sin vippande stjärt har fågeln blivit en av våra mest kända. Den återkommer från södern i början av april. Under vårarbetet i jorden följer den efter plogen och harven och plockar småkryp och mask.

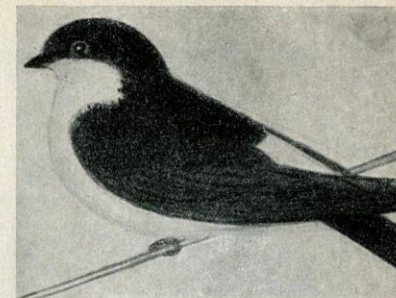

Fågel 3

Text E

Det här är en skicklig sångfågel, som brukar låta sig höras redan i slutet av mars. Den förekommer nästan enbart i barrskog och bygger där sitt bo i någon yvig gran. Sången påminner ibland om ord, och därifrån har fågeln fått sitt namn.

Fågel 4

Fågel 5

Text F

Detta är en av de mest tacksamma holkbyggarna och den är en vanlig gäst i städernas och villasamhällenas parker och trädgårdar. I lövskogen söker den sig helst till ihåliga träd för bobygnaden. Skicklig insektsfångare.

Fågel 6

Vårfåglar

Nu är den allra bästa tiden att försöka få någon rätsida på era fågelkunskaper — innan alla flyttande fågelarter kommit tillbaka och innan bladen på träd och buskar slagit ut och vassarna skjutit nya skott! Själv har jag idag varit och hämtat min nya fågelkikare och kunde naturligtvis inte mostå att ge mig ut i markerna ett slag. Det var den första riktiga vårdagen här med flera nya »fågelprimörer» för dagen. Vid hemkomsten räknade jag efter att jag på en timme sett 42 arter. Men så var det förstås särskilt fina fågelmarker.

Säkert har ni en fågelkarta, ett fågelspel eller någon fågelbok i patrullen eller kåren. Tag fram dem och ägna gärna ett helt patrullmöte åt fågelstudier — helst ute förstås. Ska vi ta ett dussin idag?

Vi kan starta mitt inne bland husen i stan eller byn, där ni bor och börja med kråkfåglarna. Den svarta *kajan* med den grå kapuschongen samlas gärna i stora skränande flockar framåt kvällen och den svart och vita *skatan*, flyger skrattande med pinnar i näbben till boet. Har ni tänkt på att *kråkan* är en grå fågel med svarta vingar och svart huvud?

Går vi sedan till närmaste trädgård eller park dröjer det inte länge förrän vi hör *talgoxens* ti-ti-ta, ti-ti-ta (den har också många andra

stort paket. Detta får ligga i vatten i 5 min. Man gör ett stort hål i glöden och där lägges paketet ner och täcks med glöd. Efter 10—20 min., det beror på hur varm glöden är, är fisken kokt. Tidningspapperet är förstört, men de små paketen är alldeles hela och fisken mjuk och god.

Ägg med tomat.

Skär av toppen på en stor tomat. Ta ur innehållet och håll i stället i ett ägg. Sätt på toppen igen och sätt ned tomaten i glöden. I stället för tomat kan man ha en urholkad lök eller ett apelsinskal (bild 9).

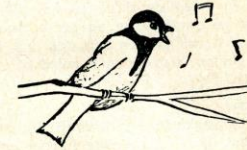
Fyllda potatisar.

Välj stora potatisar, som inte är rengjorda eller skalade. I den ena ändan av potatisen skär man av en hatt och gör ett hål i potatisen. Gör det så stort, att man får plats med en liten korv eller litet kött, lök, salt, persilja, brödsmulor, ägg el. likn. Sätt på hatten igen och fäst den med några tunna färska kvistar. Lägg potatisen mitt i glöden (bild 10).

Lycka till med matlagningen!

Ur en fransk scouttidning.

korta visstumpar) och *blåmesens* tii-tii-tidididitt. Titta riktigt på talgoxens vita kindfläck och hur huvudets svarta färg går ner i ett band på den gula undersidan. Hann ni se, att blåmesens vita kindfläck är delad av ett svart streck genom ögat? Blåmesen är för övrigt en mästare i att klänga i halsbrytande ställningar längst ut i grenspelsarna.

På marken hoppar *bofinkar*, hannarna är nu som grannast med blågrå hjäss, brunröd rygg och dubbla vita vingband. Bofinken låter höra sig med ett kort och upprepat »hyit» eller något dittåt. Lagg märke till den energiska drillen som slutar med en »snärt uppåt!» Hör efter när den sjunger, om ni förstår vad jag menar! I gräset kliver också *staren* omkring. Se på den glänsande värdräkten och gula näbben, och hör på alla visslingar och smackningar, som kommer från flocken i trädet.

Under majkvällarna kan ni inte undgå att höra *koltrastens* vemodiga melodiska sång. Hannen är svart med grann gul näbb, honan mörkt brunspräcklig. Med ett genomträngande hårt tjack-tjack-tjack ki ki ki dyker den in bland buskarna nära marken.

Ger vi oss iväg litet längre ut från bebyggelsen möter vi kanske *südesärtan* trippande på vägen, men vi kan också få se den sitta på ett hustak, vippande med stjärten. En kraftig trumvirvel på en trädstam — eller var det i telefonstolpen? — talar om för oss att en hackspett är i farten. Den här gången visade det sig vara en *gröngöling*.

Två goda »sångare» till vill jag nämna idag: *Rödhaken* och *taltrasten*. Rödhaken brukar inte vara så svår att komma nära medan den sjunger. Den sitter inte så högt och vi kan tydligt se och höra hur den klara sången kommer från en oansenlig lite fågel med roströd strupe. Till sist lyckas vi få in taltrasten i kikaren! Den sitter högst upp i en topp och vi kan se det fläckiga bröstet. Ropet har väglett oss. Den här gången tyckte jag precis att den sa: hör hit- hör hit, hör ni mej-hör ni mej, det blir vår-det blir vår, säkert- säkert- säkert!

Märta Norrman, Locke

Sipporna på marken ...

■ Har du sett årets första blåsippa än? Om du bor i Skåne så har du nog det, för där brukar blåsipporna normalt börja blomma omkring den 3 april. En vecka senare står det blåsippor på marken uppe i Östergötland och ytterligare några dagar därefter i Uppland. De som bor i Dalarna kan börja spana efter blåsippor omkring den 20 april, medan norrbottningarna i t.ex. Piteå brukar få vänta till några dagar in i maj månad.

■ Blåsippan känner väl alla igen liksom släktingen vitsippa, som vanligen är drygt en vecka efter med den första blomningen. Men det finns en rad andra sippor man

kan få se ute i markerna. Vi presenterar därför här åtta olika sippor. Förmodligen träffar du inte på alla den här våren, men kommer du upp till fyra eller fem så är det bra. De finns avbildade härövan och här följer ytterligare några fakta.

Blåsippa
är allmän i skogsmark över hela landet från Skåne upp till Norrland. Blommar i april—maj och brukar vara 10—15 cm hög.

Vitsippa
är också allmän i skogsmark från Skåne upp till södra Lappland. Blommorna är som framgår av namnet oftast vita, men kan ibland tona över till rödlätt. Höjd 10—20 cm, blommar i april—juni.

Gulsippa
är ganska ovanlig, men förekommer i lundar i Skåne upp till Västmanland, Uppland och Jämtland. Höjd 10—20 cm, blommar i april—juni.

Tovsippa
hittar man stundom på torr skogsmark på Öland och Gotland. Den är sällsynt, har vita blommor, är hårig, blir 20—30 cm hög och blommar i maj—juni.

Mosippa
växer på hedar, från Skåne och upp till Jämtland. Dess vita blommor, som på utsidan blir svagt violettera, ses i maj—juni. Höjd 10—15 cm.

Nipsippa
är sällsynt men finns i backar i Ångermanland och på Gotland. Blommorna är violettera, höjden 10—30 cm och blomningstiden april—juni.

Baksippa
är tämligen allmän i Skåne upp till Västmanland och Uppland. Blåviolettera blommor, höjd 10—30 cm, blomningstid april—juni.

Fälsippa
är ganska sällsynt. Växer på backar och torra ängar i södra och östra delarna av landet upp till trakten av Enköping. Blommorna är invändigt mörkvioletta, utvändigt brunvioletta. Höjd 10—30 cm, blommar i maj—juni.

Dom rätta svaren på fågeltävlingen

JUBILEUMSTÄVLINGEN

i aprilnumret, FÅGELTÄVLINGEN, samlade så många deltagare som aldrig någon tävling gjort förr i Treklövern. I början fick det nästan inte rum någon annan post i Scoutförlagets postbox. Minst 150 svar var det som kom.

Är det fågelintresset, som är så stort hos läsarna, eller var det de ovanligt fina priserna, som lockade? Väldigt roligt var det iallafall, att så många ville vara med och tävla. Så här skulle det rätta svaret se ut:

Fågel A på bild 5: hussvala

» B » » 4: storlom

» C » » 1: talgoxe

» D » » 3: sädesärla

» E » » 2: svart och vit flugsnappare

Från tidningen "Treklövern", Svenska Scoutförbundets flicktidning juni 1962, ur: Eslövs Scoutkårs arkiv